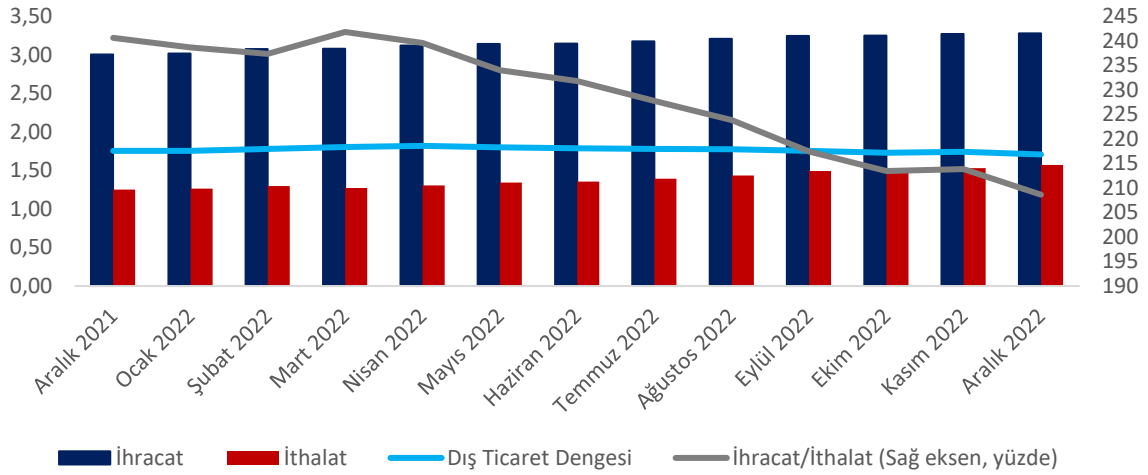

ARALIK AYINDA İHRACAT YÜZDE 2,5, İTHALAT YÜZDE 31,2 ARTTI; İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI 32 PUAN AZALDI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Aralık 2022’de Konya’nın ihracatı 295,2 milyon dolar, ithalatı ise 175,8 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Aralık 2021’e göre 32 puan azalarak yüzde 209’a gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Aralık 2022 itibarıyla yıllık ihracat gelirlerinin ithalat harcamalarının yüzde 69’unu karşılayabildiği, dış ticaret açığının da 107 milyar düzeyinde olduğu görülmektedir (Şekil 1 ve Tablo 1).¹

Şekil 1. Konya’da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Aralık 2021 – Aralık 2022)

	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracattaki Değişim (%)	İthalattaki Değişim (%)
Türkiye	235.236	342.213	-106.977	577.449	69%	-1,6%	12,2%
Konya	3.277	1.571	1.706	4.848	209%	2,5%	31,2%

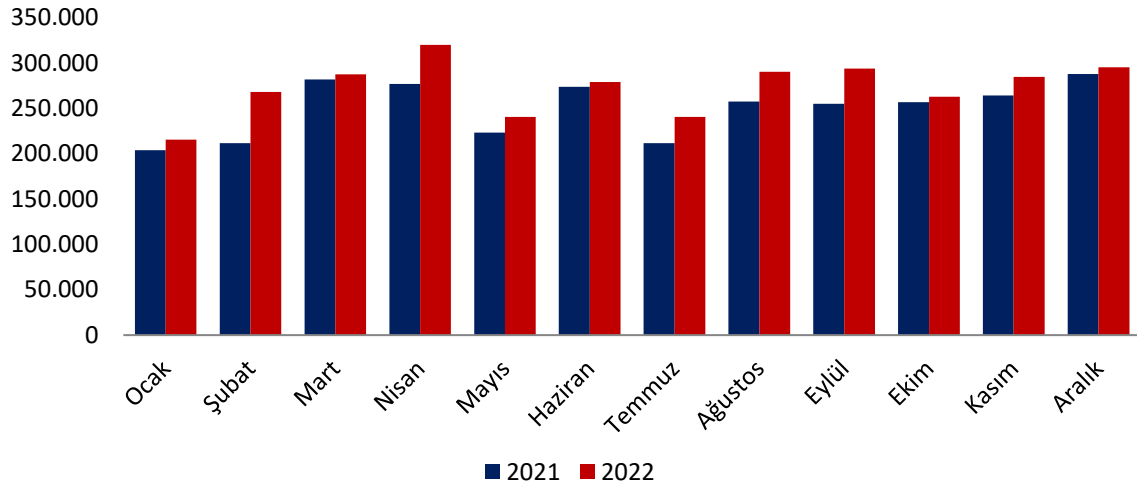
Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

¹ Özel Ticaret Sistemine göre dış ticaret istatistikleri esas alınmaktadır.

Konya'da ihracat geçen aya göre 10,6 milyon dolar arttı, yıllık bazda artış yüzde 2,5 düzeyinde gerçekleşti

Konya'da ihracat 2022 yılı Kasım ayında 284,6 milyon dolar seviyesinde iken 2022 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre 10,6 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 7,3 milyon dolar artarak 295,2 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2022 yılı genelinde ihracat geçen yılın üzerinde performans göstermiştir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2021-2022 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	203.949	211.704	281.758	276.958	223.145	273.717	211.503	257.388	254.839	256.744	264.272	287.865
2022	215.520	268.040	287.417	319.834	240.611	279.032	240.473	290.261	293.663	262.651	284.559	295.191

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yılıklandırılmış, % değişim)

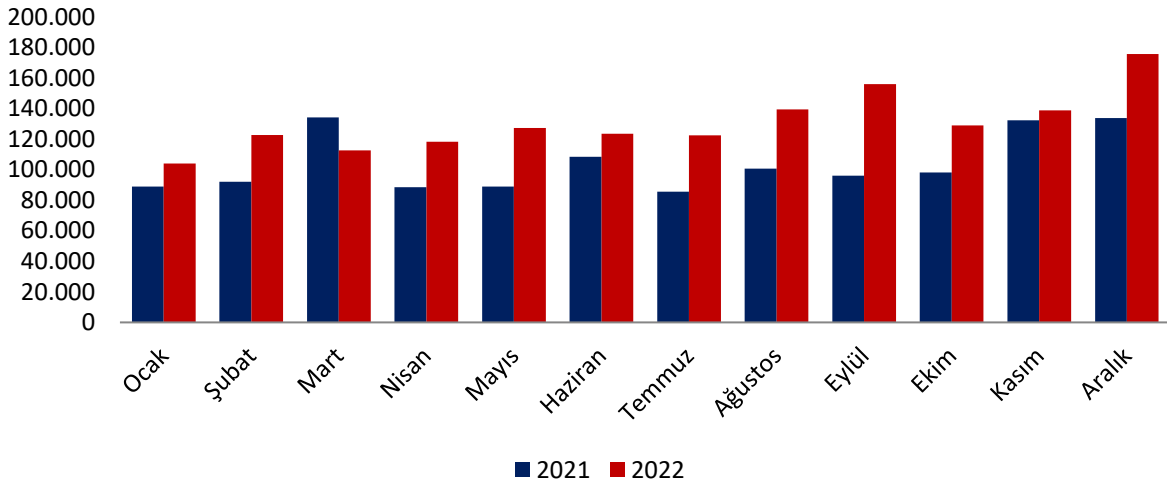
İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	21,0%	22,8%	71%	79,1%	71%	59%	10%	68,9%	26,4%	21%	32%	22%
2022	5,7%	26,6%	2,0%	15,5%	7,8%	1,9%	13,7%	12,8%	15,2%	2%	8%	3%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ithalatın artış hızı ihracatın üzerinde seyretmektedir

Kasım 2022'de 138,9 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Aralık 2022'de bir önceki aya göre 36,8 milyon dolar, geçen yılın aynı ayına göre ise 41,8 milyon dolar artarak 175,8 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2022 yılında ithalat, Mart ayı dışında geçen yılın üzerinde seyretmiştir ve artış hızı ihracatın üzerindedir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2021-2022 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İthalatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	89.034	92.076	134.288	88.532	88.940	108.475	85.726	100.742	96.175	98.278	132.464	133.992
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.335	123.624	122.606	139.628	156.100	129.115	138.926	175.755

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya'nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	28,1%	19,5%	80%	45,3%	28%	41%	14%	12%	41,2%	33%	56%	31%
2022	16,9%	33,2%	-16,0%	33,7%	43,2%	14,0%	43,0%	38,6%	62,3%	31,4%	4,9%	31,2%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Aralık ayında “Kakao ve kakao müstahzarları” sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Aralık 2022’de ihracat içinde yüzde 3,9’luk pay ile beşinci sırada yer alan “Kakao ve kakao müstahzarları” sektörünün ihracatı yüzde 47 artarak 11,5 milyon dolara ulaşmıştır. Ayrıca, “Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı” ve “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları” sektörlerinde yüksek oranlı artışlar dikkat çekmektedir. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında, toplam ihracat içinde yüzde 3,3’lük payı ile “Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı” sektörü ihracatı en fazla daralan sektör olmuştur (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya’nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Aralık 2022
	Aralık 2022	Aralık 2021		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	105.866.758	88.393.706	19,8%	35,9%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	54.088.791	47.091.238	14,9%	18,3%
Demir veya çelikten eşya	17.814.358	18.686.612	-4,7%	6,0%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	12.109.804	15.299.303	-20,8%	4,1%
Kakao ve kakao müstahzarları	11.449.691	7.788.585	47,0%	3,9%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	11.109.073	10.167.191	9,3%	3,8%
Plastikler ve mamulleri	10.821.752	10.465.157	3,4%	3,7%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	9.702.588	15.673.284	-38,1%	3,3%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	8.877.276	12.130.004	-26,8%	3,0%
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	5.136.030	4.590.872	11,9%	1,7%
Toplam	295.190.730	287.865.129	2,5%	100,00%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Aralık ayında “Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2021 Aralık ayında 356 bin dolar düzeyinde olan “Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar” sektörünün ithalatı, 2022 Aralık ayında 14,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 8,4’e ulaşmıştır. Diğer taraftan, Konya’nın toplam ithalatı içinde yüzde 18,1’lik ağırlığa sahip “Hububat” sektörü bu ay en fazla ithalat yapılan ilk sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan “Plastik ve mamulleri” ithalatı en çok daralan sektördür (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

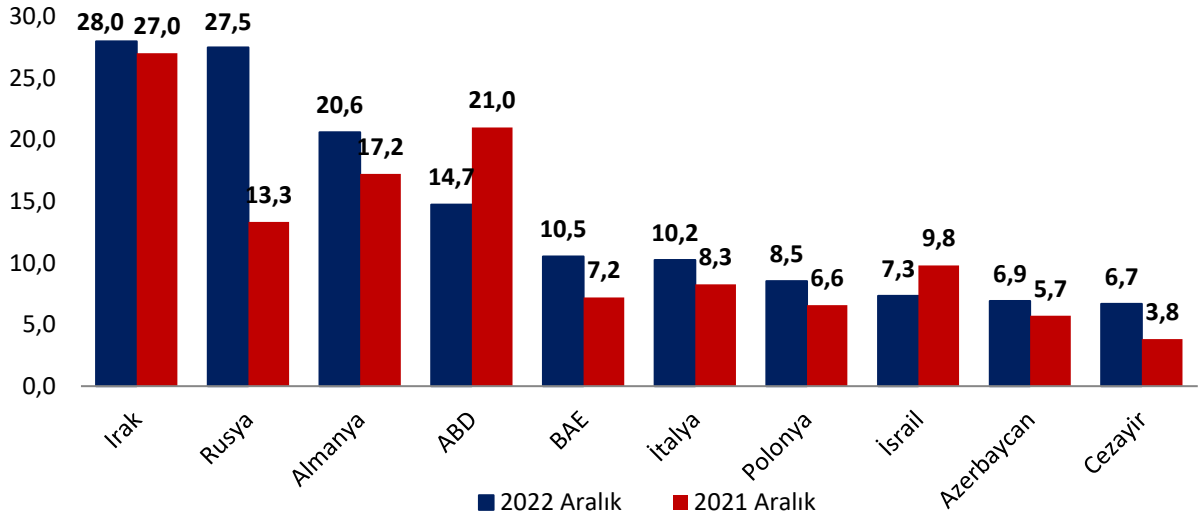
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya’nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Aralık 2022
	Aralık 2022	Aralık 2021		
Hububat	31.815.094	18.922.147	68,1%	18,1%
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	29.461.167	25.787.373	14,2%	16,8%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	16.489.227	11.963.496	37,8%	9,4%
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	14.841.519	355.601	4073,6%	8,4%
Demir ve çelik	10.392.606	6.194.586	67,8%	5,9%
Plastikler ve mamulleri	9.730.417	16.442.876	-40,8%	5,5%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	8.571.518	8.243.432	4,0%	4,9%
Organik kimyasal ürünler	6.488.800	7.671.568	-15,4%	3,7%
Şeker ve şeker mamulleri	5.096.793	171.426	2873,2%	2,9%
Demir veya çelikten eşya	3.998.376	3.085.107	29,6%	2,3%
Toplam	175.754.67	133.992.175	31,2%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'nın Aralık ayında Rusya'ya olan ihracatı yüzde 106,1 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Aralık 2022'de, ilk sırada yüzde 9,5'lik pay ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 965 bin dolar artarak 28 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Irak'ın ardından 27,5 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Rusya gelmektedir. Rusya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre 14,2 milyon dolar artmış ve toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 9,3 olmuştur. Aralık ayında Konya'nın ihracatını en fazla artırdığı ülkeler Rusya ve Cezayir'dir. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında yüzde 5 oranında payı olan ABD ve yüzde 2,5 oranında payı olan İsrail'e ihracatı sırasıyla yüzde 29,8 ve yüzde 25,2 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Aralık 2022, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

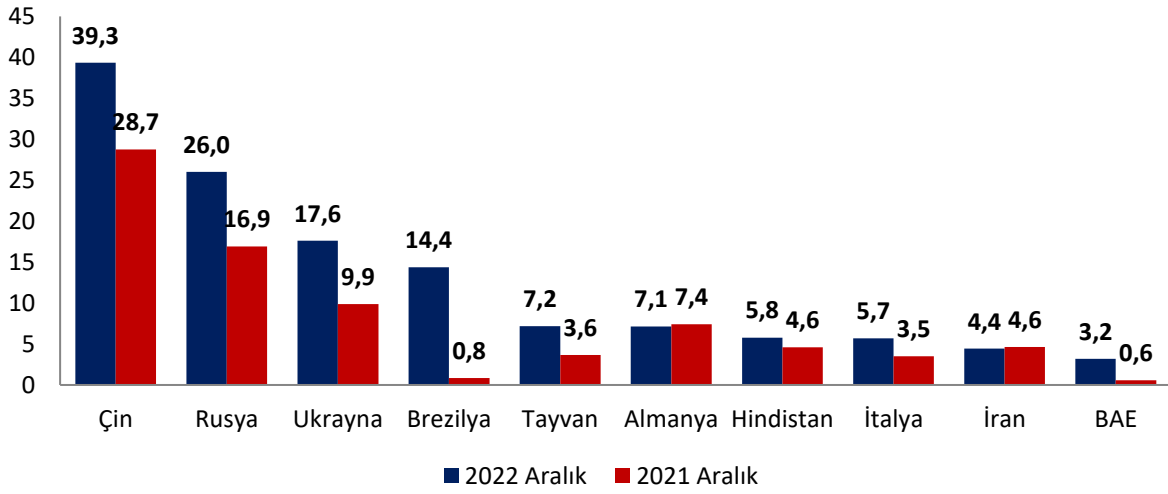
	Partner Ülke	İhracat (\$) Aralık 2022	Değişim (%) Aralık 2021-Aralık 2022	Pay
1	Irak	27.992.909	3,6%	9,5%
2	Rusya	27.497.221	106,1%	9,3%
3	Almanya	20.622.851	19,7%	7,0%
4	ABD	14.734.283	-29,8%	5,0%
5	BAE	10.516.926	46,0%	3,6%
6	İtalya	10.238.884	24,0%	3,5%
7	Polonya	8.523.413	29,4%	2,9%
8	İsrail	7.334.491	-25,2%	2,5%
9	Azerbaycan	6.902.182	20,7%	2,3%
10	Cezayir	6.676.900	75,2%	2,3%
	Diğer	154.150.670	-8,2%	52,2%
	Toplam	295.190.730	2,5%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Aralık ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 10,6 milyon dolar artarak 39,3 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 22,4 olmuştur. Aralık ayında, Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 14,8'lik pay ve 26 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Rusya'dır. Bu dönemde, Konya'da Almanya ve İran'dan yapılan ithalat gerilerken, Brezilya ve Birleşik Arap Emirliklerinden yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ünelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Aralık 2022, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Aralık 2022	Değişim (%) Aralık 2021-Aralık 2022	Pay
1	Çin	39.347.383	36,9%	22,4%
2	Rusya	26.016.635	53,8%	14,8%
3	Ukrayna	17.601.048	78,5%	10,0%
4	Brezilya	14.382.245	1592,7%	8,2%
5	Tayvan	7.195.930	97,2%	4,1%
6	Almanya	7.149.017	-3,4%	4,1%
7	Hindistan	5.785.751	25,4%	3,3%
8	İtalya	5.682.250	61,6%	3,2%
9	İran	4.435.415	-4,4%	2,5%
10	BAE	3.196.747	466,1%	1,8%
	Diğer	44.962.253	-15,6%	25,6%
	Toplam	175.754.674	31,2%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları